

DE SOCIALE UITGAVEN IN BELGIË

KERNCIJFERS

2012

DE SOCIALE UITGAVEN IN BELGIË

KERNCIJFERS 2012

VOORWOORD

Beste lezer,

De FOD Sociale Zekerheid is verheugd om u een nieuwe editie van haar brochure gewijd aan de kerncijfers van de sociale uitgaven in België te presenteren. De door ons geselecteerde cijfergegevens laten u toe om in een oogopslag ons systeem van sociale bescherming en de grote sommen geld die ermee gepaard gaan te ontdekken.

Net zoals de vorige editie is de inhoud van deze brochure gelimiteerd tot de sociale uitgaven ten laste van de federale overheid of de begrotingen van de openbare instellingen van de sociale zekerheid. Deze uitgaven zijn opgedeeld volgens de volgende zes thema's:

1. GENEESKUNDIGE VERZORGING
2. UITKERINGEN VOOR ARBEIDSONGESCHIKTHEID EN HANDICAP
3. WERK
4. OUDERDOM EN OVERLIJDEN
5. FAMILIE
6. MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE EN SOCIALE HULP

Voor elk van deze domeinen is getracht om het aantal personen die hulp ontvangen van ons systeem van sociale bescherming aan te geven en het totaal aan uitgaven voor deze hulp.

De waakzame lezer zal opmerken dat de opsplitsing in thema's en de inhoud ervan verschillen ten opzichte van publicaties van andere instellingen (Het Parlement, Het Instituut voor Nationale Rekeningen, Eurostat, het Planbureau,...). Om deze reden hebben we geen totaal van de uitgaven van de verschillende thema's gemaakt.

Daarenboven wordt het vraagstuk over de financiering van de sociale zekerheid niet aangeraakt in deze brochure. De lezer die zich hiervoor interesseert, kan hierover meer gedetailleerde informatie vinden in het *Vade mecum* van de sociale bescherming in België dat beschikbaar is op de website van de FOD¹.

Mocht u meer informatie wensen, een vraag stellen of een suggestie doen, dan kan u ons altijd contacteren per brief of per e-mail via dg-soc@minsoc.fed.be.

Wij wensen onze partner-instellingen te bedanken voor het aanleveren van de in deze brochure gepubliceerde gegevens.

Jan Bertels

Directeur-generaal
DG Sociaal beleid
FOD Sociale Zekerheid

¹ WWW.SOCIALSECURITY.FGOV.BE

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
------------------	----------

INHOUDSOPGAVE	4
----------------------	----------

THEMA 1. GENEESKUNDIGE VERZORGING	6
1.1 Overzicht van de geneeskundige verzorging	6
1.2 Zorgverleners en zorginstellingen	8
1.3 Medicatiegebruik in België	10

THEMA 2. UITKERINGEN VOOR ARBEIDSONGESCHIKTHEID EN HANDICAP	12
2.1 Uitkeringen voor ziekte en invaliditeit	12
2.2 Arbeidsongevallen	14
2.3 Beroepsziekten	16
2.4 Personen met een handicap	18

THEMA 3. WERK	20
3.1 Actieve bevolking	20
3.2 Werkloosheid en faillissementsverzekering	22
3.3 Transfers van socialezekerheidsontvangsten om de werkgelegenheid te stimuleren	24
3.4 Tijdskrediet en loopbaanonderbreking	27
3.5 Activering	28
3.6 Bruggpensioen en werkloosheid met een bedrijfstoeslag	30

THEMA 4. OUDERDOM EN OVERLIJDEN

32

4.1 Vergrijzing

32

4.2 Ouderdomspensioenen

36

4.3 Overlijden

38

THEMA 5. FAMILIE

42

5.1 Gezinsbijslagen

42

5.2 Familiaal verlof

44

5.3 Kinderopvang

47

THEMA 6. MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE EN SOCIALE HULP

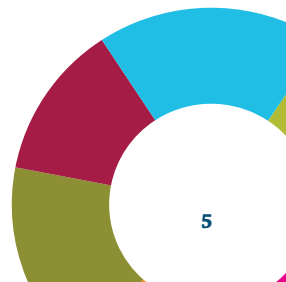
48

ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE VAN DE SOCIALE BESCHERMING

50

VERKLARENDE WOORDENLIJST

54

THEMA 1.

GENEESKUNDIGE VERZORGING

1.1 OVERZICHT VAN DE GENEESKUNDIGE VERZORGING

De verzekering voor geneeskundige verzorging laat elke inwoner toe om toegang te hebben tot geneeskundige verzorging door een terugbetaling te voorzien in de kosten van een dokters- of tandartsenbezoek, verzorging door verplegers of verpleegsters, kinesithérapie, ziekenhuisopnames, opname in een rusthuis,... In principe betaalt de verzekering een deel van de ziektekosten terug via de verzekeringsinstellingen: de ziekenfondsen (mutualiteit). Er bestaat echter ook een derdebetalersregeling waarbij de verzekeringsinstelling de terug te betalen som rechtstreeks aan de zorgverlener betaalt, opdat in het geval van een dure ingreep, de patiënt een minder hoog bedrag zou moeten betalen. Deze regeling was oorspronkelijk bedoeld voor de minder hoge inkomens, maar is ondertussen geleidelijk aan uitgebreid. De maximumfactuur biedt elk gezin de garantie dat ze jaarlijks niet meer hoeft te betalen dan een bepaald bedrag voor een aantal ziektekosten. Indien dit bedrag overschreden wordt, betaalt de ziekteverzekering alle kosten boven dit bedrag terug.

Om verzekerd te zijn voor de geneeskundige verzorging is men verplicht om zich aan te sluiten bij een ziekenfonds of de HZIV (Hulpkas voor Ziekte- en invaliditeitsverzekering). Het RIZIV coördineert de verzekering voor de geneeskundige verzorging samen met de partners in de sector: de zorgverleners, de verzekeringsinstellingen, de vakbonden, werkgeversorganisaties,...

De uitgaven voor de geneeskundige verzorging zijn gelimiteerd door de groeïnorm. Deze bepaalt wat de maximale groei van de uitgaven bovenop de inflatie mag zijn. Tot in 2011 bedroeg de groeïnorm 4,5%. De regering besliste in 2012 om het door de groeïnorm bepaalde uitgavenplafond te verlagen met ongeveer 2 miljard euro en de groeïnorm te verlagen tot 2% in 2013 en 3% in 2014.

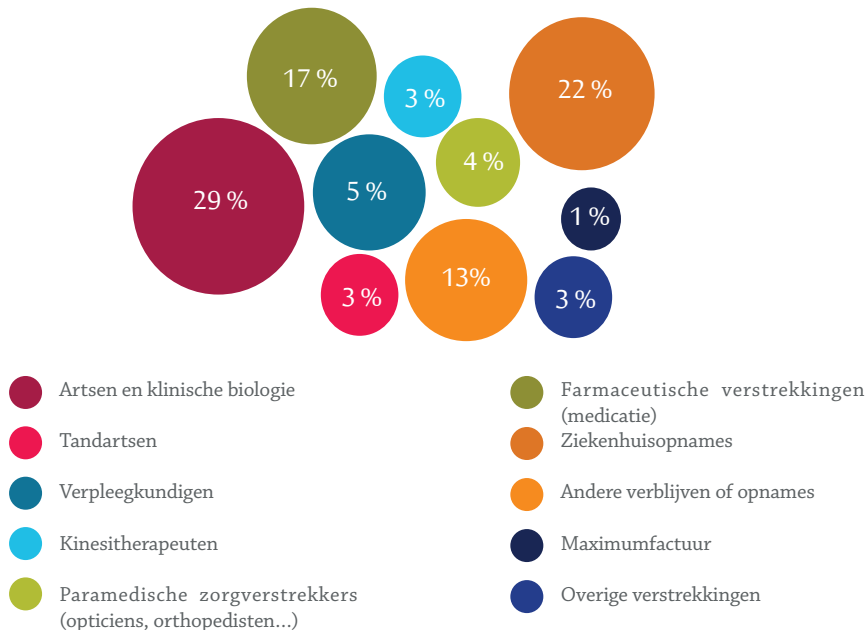

UITGAVEN IN HET KADER VAN GENEESKUNDIGE VERZORGING (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Artsen en klinische biologie	6.637.649.000	6.665.919.000	6.955.943.000	7.265.430.000
Tandartsen	733.995.000	756.408.000	775.562.000	804.462.000
Verpleegkundigen	1.001.744.000	1.063.302.000	1.122.136.000	1.200.395.000
Kinesitherapeuten	549.049.000	580.007.000	606.694.000	624.859.000
Paramedische zorgverstrekkers (opticiens, orthopedisten...)	781.548.000	834.888.000	889.167.000	983.748.000
Farmaceutische verstrekkingen (medicatie)	4.120.388.000	4.249.221.556	4.395.249.000	4.366.572.000
Ziekenhuisopnames	4.711.393.000	4.836.026.000	5.207.108.000	5.428.277.000
Andere verblijven of opnames	2.665.194.000	2.847.789.000	3.042.726.000	3.194.114.000
Maximumfactuur	304.212.000	326.335.000	329.653.000	328.002.000
Overige verstrekkingen	616.776.000	666.523.000	753.146.000	788.993.000
Totaal	22.121.948.000	22.826.418.556	24.077.384.000	24.984.852.000

VERDELING VAN DE UITGAVEN VOOR GENEESKUNDIGE VERZORGING (2012)

1.2 ZORGVERLENERS EN ZORGINSTELLINGEN

Wanneer we een medisch probleem hebben, kunnen we terecht bij zorgverstrekkers of verzorgingsinstellingen om ons te laten onderzoeken en behandelen. De huisarts is het eerste aanspreekpunt. Veel patiënten hebben een globaal medisch dossier bij hun huisarts. Elke verzorgende arts kan dit globaal medisch dossier raadplegen om zo een betere diagnose te kunnen stellen op basis van je medische voorgeschiedenis. Het aanmaken van een globaal medisch dossier wordt volledig terugbetaald en je krijgt een hogere terugbetaling van je visite bij de huisarts. De huisarts kan ons indien nodig doorverwijzen naar een arts-specialist, een andere zorgverlener of in het ergste geval naar een ziekenhuis. De patiënt die is opgenomen in het ziekenhuis of rusthuis dient een deel van de factuur te betalen. De sociale zekerheid betaalt een deel van de factuur terug.

EVOLUTIE VAN HET AANTAL ZORGVERLENERS MET EEN PRAKTIJK

	2008	2009	2010	2011
Artsen	31.297	31.578	31.815	32.182
Huisartsen	12.284	12.286	12.228	12.290
Kinderartsen	1.269	1.301	1.332	1.350
Gynaecologen	1.317	1.331	1.346	1.352
Psychiaters	1.891	1.914	1.932	1.865
Heelkundigen	5.717	5.806	5.916	6.059
Medische specialisten	8.372	8.500	8.627	8.866
Niet-gespecialiseerde artsen	447	440	434	400
Niet-medische beroepen	75.684	89.677	91.592	93.180
Apothekers	-	12.450	12.629	12.845
Tandartsen	7.663	7.655	7.675	7.777
Verpleegkundigen en vroedvrouwen	41.284	42.365	43.365	44.836
Kinesitherapeuten	18.497	18.570	18.839	18.342
Paramedici (opticiens, logopedisten, diëtisten...)	8.240	8.637	9.084	9.380

BRON: RIZIV

HET AANTAL ZORGINSTELLINGEN IN BELGIË

	2009		2010		2011		2012	
	Aantal instellingen	Aantal bedden of plaatsen	Aantal instellingen	Aantal bedden of plaatsen	Aantal instellingen	Aantal bedden of plaatsen	Aantal instellingen	Aantal bedden of plaatsen
Algemene ziekenhuizen	136	54.745	131	54.784	128	54.749	128	54.676
Revalidatiecentra:	910	-	920	-	932	-	898	-
In een ziekenhuis	702	-	726	-	737	-	708	-
Als onafhankelijke instelling	208	-	194	-	195	-	190	-
Rusthuizen	1.576	66.179	1.556	64.255	1.535	62.618	1.518	62.545
Rust- en Verzorgingstehuizen (RVT) *	1.160	63.064	1.161	65.325	1.197	68.377	1.205	69.705
Centra voor kort verblijf	349	1.626	379	1.757	476	2.232	506	2.498
Centra voor dagverzorging	162	1.830	166	1.881	179	1.992	180	2.166
Centra voor palliatieve zorgen	28	-	28	-	28	-	28	-
Psychiatrische verzorgingstehuizen	42	3.213	41	3.204	41	3.067	41	3.143
Psychiatrische ziekenhuizen	68	15.533	67	15.388	67	15.379	66	15.353
Centra voor beschut wonen	85	3.872	85	3.909	86	3.925	86	3.954

BRON: RIZIV EN FOD VOLKSGEZONDHEID, VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN EN LEEFMILIEU

*** VEEL RVT'S HEBBEN TEGELIJKERTIJD OOK EEN ERKENNING ALS RUSTHUIS**

1.3 MEDICATIEGEBRUIK IN BELGIË

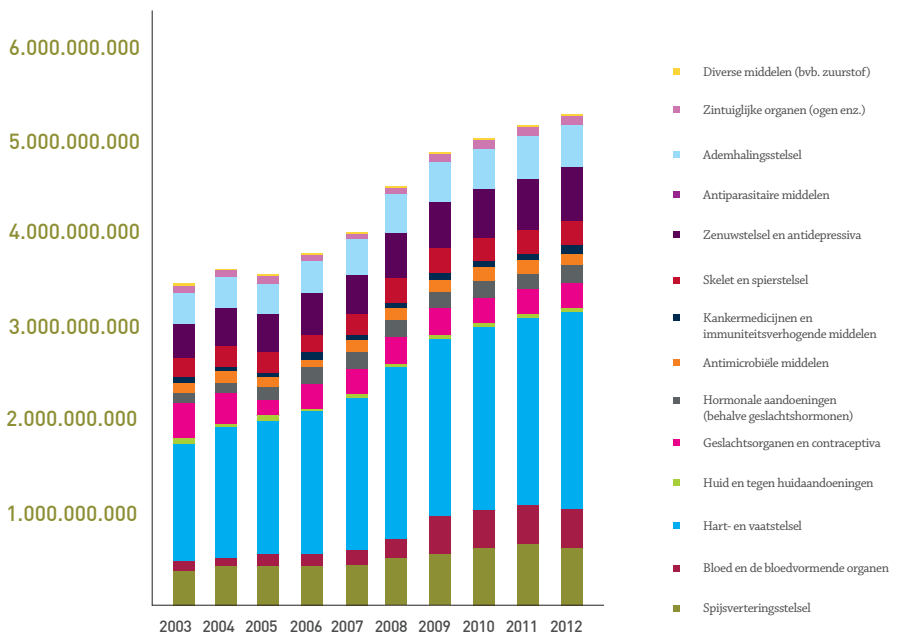
Het geneesmiddelenverbruik in ons land zit nog steeds in de lift. Dit gebruik meten we aan de hand van het aantal DDD (daily defined dose), ofwel het aantal voorgeschreven dagelijkse medicatiedosissen. Dit is een internationale standaard die per stof een dagelijkse consumptiehoeveelheid meet. Zo kan je verschillende medicamenten met verschillende stofinhoud en dosis toch met elkaar vergelijken. De medicamenten zijn ingedeeld volgens de internationale ATC klassen. Deze klassen worden ingedeeld door de WHO (Wereld GezondheidsOrganisatie) en worden aangegeven door een letter.

Deze brochure geeft enkel de gegevens van de terugbetaalde medicamenten weer. De hier gepresenteerde gegevens voor 2012 zijn gebaseerd op de gerealiseerde verkopen in de apotheken en een statistische extrapolatie op basis van 80% van het medicijngebruik in de ziekenhuizen.

De 'uitgaven binnen het ziekenhuisforfait' zijn betalingen die de ziekteverzekering doet aan de ziekenhuizen voor medicijnen die vallen binnen het vaste forfait dat een ziekenhuis krijgt voor het behandelen van een patiënt. Hierdoor zijn voor deze medicijnen geen specifieke details beschikbaar over het gebruik en zijn de uitgaven hiervoor hernomen op een afzonderlijke lijn.

EVOLUTIE VAN HET MEDICATIEGEBRUIK IN BELGIË: DDD

BRON: RIZIV

MEDICATIEGEBRUIK IN BELGIË (2012)

ATC	Medicatie voor:	Pillen of equivalent	Aantal dosissen (DDD)	Netto uitgaven (in euro)
A	Spijverteringsstelsel	27.354.089	661.048.037	333.180.434
B	Bloed en bloedvormende organen (milt ed.)	503.216.797	462.822.297	412.810.842
C	Hart- en vaatstelsel	1.794.741.539	2.016.474.817	628.451.521
D	Huid en tegen huidaandoeningen	83.521.683	26.723.190	32.248.859
G	Geslachtsorganen en contraceptiva	256.662.386	269.941.526	35.412.428
H	Hormonale aandoeningen (behalve geslachtshormonen)	222.093.220	184.163.277	107.748.237
J	Antimicrobiële middelen	224.761.080	146.804.624	464.857.681
L	Kankermedicijnen en immuniteitsverhogende middelen	65.241.249	71.765.786	996.588.059
M	Skelet en spierstelsel	339.184.999	262.208.588	136.233.119
N	Zenuwstelsel en antidepressiva	991.040.359	559.183.636	545.859.472
P	Antiparasitaire middelen	6.641.878	2.753.998	1.659.740
R	Ademhalingsstelsel	1.162.973.923	447.119.787	247.924.419
S	Zintuiglijke organen (ogen enz.)	27.451.411	79.595.401	79.760.900
V	Diverse middelen (bvb. zuurstof)	11.636.884	7.642.920	91.524.332
	Magistrale bereidingen	-	-	56.515.985
	Uitgaven binnen het ziekenhuisforfait	-	-	203.747.437

BRON: RIZIV

THEMA 2.

UITKERINGEN VOOR ARBEIDSONGESCHIKTHEID EN HANDICAP

2.1 UITKERINGEN VOOR ZIEKTE EN INVALIDITEIT

De werknemer of werkloze die, tijdelijk of permanent, arbeidsongeschikt is omwille van ziekte of een ongeval, heeft recht op een uitkering die gedeeltelijk het verlies aan inkomen dekt. Het bedrag van de uitkering wordt bepaald op basis van het inkomen van de persoon, de duurtijd van de arbeidsongeschiktheid en van de familiale situatie. Voor de zelfstandigen is de hoogte van de uitkering een forfaitair bedrag die afhankelijk is van de familiale situatie.

Tijdens het eerste jaar arbeidsongeschiktheid, komt de persoon in het stelsel van de primaire arbeidsongeschiktheid terecht. Vanaf het tweede jaar komt hij automatisch in de invaliditeit terecht. De persoon kan zich altijd opnieuw in de arbeidsmarkt integreren en kan onder bepaalde voorwaarden werken tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid en op die manier een inkomen uit werk en een ziekte-uitkering cumuleren.

Indien de persoon afhankelijk is van hulp van een derde persoon bij het uitvoeren van bepaalde handelingen in het dagelijks leven, kan hij bovenop zijn uitkering recht hebben op een forfaitaire vergoeding voor de hulp van een derde persoon.

HET AANTAL PERSONEN IN INVALIDITEIT EN DE UITGAVEN (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Aantal personen in invaliditeit	264.668	278.071	289.814	304.452
Werknemersstelsel	245.209	257.935	269.499	283.541
Zelfstandigenstelsel	19.459	20.136	20.315	20.911
Uitgaven	3.107.388.000	3.394.443.000	3.691.068.000	3.925.929.000
Werknemersstelsel	2.886.295.000	3.156.760.000	3.436.702.000	3.667.023.000
Zelfstandigenstelsel	221.093.000	237.683.000	254.366.000	258.906.000

BRON: RIZIV

HET AANTAL BEËINDIGDE ZIEKTEGEVALLEN (PAO*) EN UITGAVEN (IN EURO)

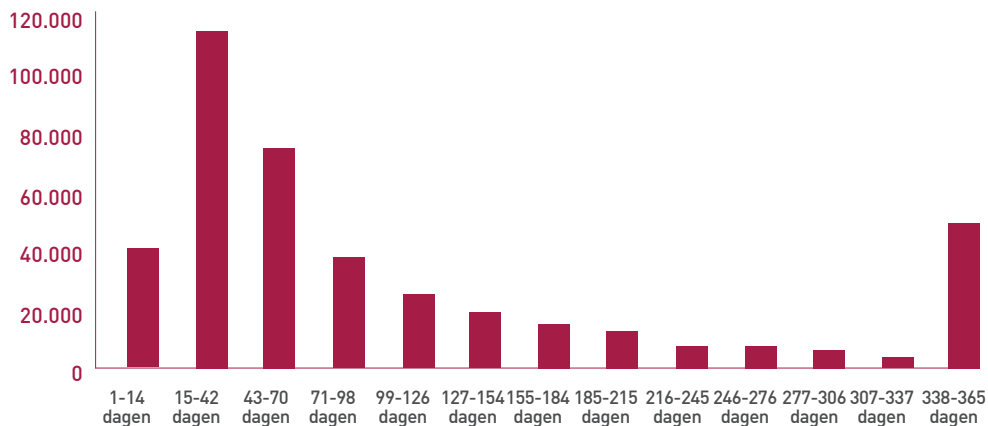
	2008	2009	2010	2011
Aantal beëindigde ziektegevallen (PAO)	407.334	403.354	411.045	426.212
Werknemersstelsel	396.208	391.648	399.075	413.903
Zelfstandigenstelsel	11.126	11.706	11.970	12.309
Het aantal vergoede ziekte dagen (PAO)	30.347.543	31.329.688	32.845.261	34.698.256
Werknemersstelsel	28.580.101	29.433.296	30.904.395	32.696.094
Zelfstandigenstelsel	1.767.442	1.896.392	1.940.866	2.002.162
Uitgaven	1.165.264.000	1.275.066.000	1.353.987.000	1.470.396.000
Werknemersstelsel	1.108.548.000	1.211.228.000	1.286.390.000	1.397.918.000
Zelfstandigenstelsel	56.716.000	63.838.000	67.597.000	72.478.000

BRON: RIZIV

* PAO = PRIMAIRE ARBEIDSONGESCHIKTHEID

DUUR VAN DE PERIODE VAN BEËINDIGDE ZIEKTEGEVALLEN (2011)

BRON: RIZIV

2.2. ARBEIDSONGEVALLEN

In België is elke werkgever verplicht een verzekering tegen arbeidsongevallen af te sluiten bij een erkende privéverzekeraar. Die verzekering dekt zowel de arbeidsongevallen op de werkplek als de ongevallen op weg van of naar het werk. De arbeidsongevallen resulterend in een invaliditeitsgraad onder de 20% worden uitbetaald door het FAO. De zwaardere arbeidsongevallen worden volledig beheerd door de private verzekeraars. In geval het slachtoffer overlijdt, genieten de rechthebbenden onder bepaalde omstandigheden van een tijdelijke rente of een levenslange rente (dit is behandeld in thema 4).

HET AANTAL RENTEN UITBETAALD AAN SLACHTOFFERS VAN EEN ARBEIDSONGEVAL

	2008	2009	2010	2011
Totaal aantal renten voor slachtoffers van een arbeidsongeval resulterend in blijvende letsels:	143.282	149.273	156.291	160.728
Waarvan het aantal personen met minder dan 20% arbeidsongeschiktheid	89.850	96.763	103.602	109.720
Waarvan het aantal personen meer dan 20% arbeidsongeschiktheid	53.432	52.510	52.689	51.008

BRON: FAO

Het aantal arbeidsongevallen op de arbeidsplaats zijn in 2009 met bijna 12% gedaald. De oorzaak hiervan is de economische crisis die vooral de industriële sectoren treft waar er meer arbeidsongevallen dan gemiddeld voorvallen. Door de impact van de crisis op de economische activiteit binnen deze sectoren blijft het aantal arbeidsongevallen schommelen op het niveau van 2009.

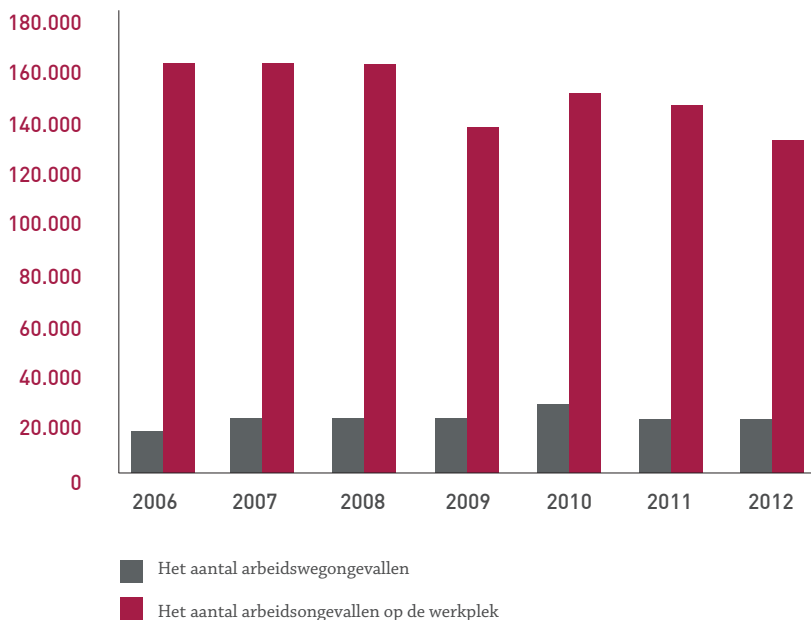
UITGAVEN VOOR SLACHTOFFERS VAN EEN ARBEIDSONGEVAL (IN EURO)

	2008	2009	2010	2011
Renten voor slachtoffers met blijvende letsels	183.741.189	195.103.738	210.227.616	218.373.631
Voor personen met minder dan 20% arbeidsongeschiktheid	74.447.081	83.013.443	92.351.602	99.698.585
Voor personen met 20% of meer arbeidsongeschiktheid	109.294.108	112.090.295	117.876.014	118.675.046
Bijslagen en vergoedingen voor slachtoffers met blijvende letsels	75.117.000	73.868.000	70.647.000	69.850.000
Medische kosten en prothesen	6.369.566	6.173.623	6.244.013	5.842.888
Totale uitgaven	265.227.756	275.145.361	287.118.628	294.066.519

BRON: FAO

EVOLUTIE VAN HET AANTAL NIEUW AANGEGEVEN ARBEIDSONGEVALLEN

BRON: FAO

2.3. BEROEPSZIEKTEN

Werknemers zijn wettelijk verzekerd voor de gevolgen van beroepsziekten. Niet alle ziekten die men op het werk kan oplopen zijn noodzakelijkerwijs beroepsziekten. Enerzijds bestaat er een officiële lijst die een aantal beroepsziekten oplijst, anderzijds bestaat er de mogelijkheid om een ziekte te laten erkennen als beroepsziekte als deze niet op die lijst voorkomt. In dit geval wordt een medisch onderzoek uitgevoerd om te onderzoeken of de ziekte inderdaad te wijten is aan het uitgeoefend beroep van de werknemer. De slachtoffers van een beroepsziekte kunnen na erkenning van de ziekte een uitkering ontvangen van het FBZ. De uitkering verschilt naargelang de arbeidsongeschiktheid als gevolg van de ziekte tijdelijk of permanent is. In geval het slachtoffer overlijdt, genieten de rechthebbenden onder bepaalde omstandigheden van een tijdelijke rente of een levenslange rente (dit is behandeld in thema 4).

Sinds 2007 is het mogelijk om een vergoeding te krijgen indien men een ziekte heeft opgelopen ten gevolge van een blootstelling aan asbest. Hiervoor is het Asbestfonds opgericht binnen het Fonds voor beroepsziekten.

Slachtoffers van ziekte of een beroepsrisico zoals een arbeidsongeval of beroepsziekte ontvangen een uitkering van de sociale zekerheid om het verlies van inkomen te compenseren.

AANTAL UITKERINGEN VOOR SLACHTOFFERS VAN EEN BEROEPSZIEKTE

	2009	2010	2011	2012
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid	430	454	809	1.084
Blijvende arbeidsongeschiktheid vanwege:				
Mijnwerkersstoflong	9.677	8.796	7.958	7.164
Asbest	1.756	1.700	1.667	1.623
Andere beroepsziekten	46.493	45.905	45.517	45.469
Totaal aantal mensen met een blijvende arbeidsongeschiktheid	57.926	56.401	55.142	54.256

BRON: FBZ (PRIVÉ SECTOR EN RSZPPO)

UITGAVEN VOOR UITKERINGEN VOOR SLACHTOFFERS VAN EEN BEROEPSZIEKTE (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid	4.937.501	5.629.586	9.146.020	12.704.581
Blijvende arbeidsongeschiktheid vanwege:				
Mijnwerkersstoflong	39.605.055	41.629.267	37.848.114	33.855.356
Asbest	12.985.189	13.536.941	13.767.043	14.520.827
Andere beroepsziekten	135.115.690	149.668.832	149.581.923	152.932.085
Totale uitgaven	192.643.435	210.464.626	210.343.100	214.012.849

BRON: FBZ (PRIVÉ SECTOR EN RSZPPO)

EVOLUTIE VAN HET AANTAL DAT JAAR ERKENDE BEROEPSZIEKTEN

BRON: FBZ

2.4. PERSONEN MET EEN HANDICAP

De federale overheid voorziet in verschillende tegemoetkomingen voor personen met een handicap. Personen die omwille van hun handicap een verminderd verdienvermogen hebben, kunnen een recht openen op een inkomensvervangende tegemoetkoming. Er is in een integratietegemoetkoming voorzien voor de personen die een verminderde zelfredzaamheid hebben, zoals moeilijkheden bij het zich verplaatsen, persoonlijke verzorging enz. De handicap dient erkend te worden door een medisch onderzoek voor men recht heeft op een tegemoetkoming. Dit recht is onder andere afhankelijk van bepaalde inkomensvoorwaarden.

Personen waarvan de handicap erkend is voor 1 januari 1975 vallen nog onder de oude wetgeving en kunnen een gewone, bijzondere en een aanvullende tegemoetkoming ontvangen. Indien ze hulp of begeleiding, zoals van familie, nodig hebben, kunnen ze recht hebben op een tegemoetkoming voor hulp van derden.

HET AANTAL FINANCIËLE TEGEMOETKOMINGEN AAN RECHTHEBBENDE PERSONEN MET EEN HANDICAP OP 31 DECEMBER VAN HET JAAR

	2009	2010	2011	2012
Inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming	147.563	157.170	159.246	161.677
Gewone en bijzondere tegemoetkoming	2.024	1.770	1.567	1.351
Aanvullende tegemoetkoming	2.366	2.041	1.767	1.514
Tegemoetkoming voor hulp van een derde	245	186	143	127
Totaal	152.198	161.167	162.723	164.669

BRON: FOD SOCIALE ZEKERHEID

DE UITGAVEN VOOR FINANCIËLE TEGEMOETKOMINGEN AAN RECHTHEBBENDE PERSONEN MET EEN HANDICAP (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming	1.082.310.000	1.136.571.000	1.179.212.000	1.233.937.831
Gewone en bijzondere tegemoetkoming	12.685.000	11.252.000	10.319.000	9.133.044
Aanvullende tegemoetkoming	9.925.000	8.669.000	7.708.000	6.793.570
Tegemoetkoming voor hulp van een derde	3.089.000	2.557.000	2.164.000	1.832.942
Achterstallige uitgaven	157.490.000	137.336.000	102.436.000	102.628.828
Totaal	1.265.499.000	1.296.385.000	1.301.839.000	1.354.326.215

BRON : FOD SOCIALE ZEKERHEID

HET AANTAL BIJKOMENDE VOORDELEN VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

	2009	2010	2011	2012
Het aantal uitgereikte parkeerkaarten	55.070	59.267	58.188	55.985
Het aantal parkeerkaarten in omloop	307.053	322.903	332.104	338.907
Het aantal uitgereikte nationale verminderingskaarten op het openbaar vervoer	997	712	560	815
Het aantal verminderingskaarten voor het openbaar vervoer in omloop	8.697	8.449	8.484	8.404

BRON: FOD SOCIALE ZEKERHEID

THEMA 3.

WERK

3.1 ACTIEVE BEVOLKING

De actieve bevolking is het totaal aan personen dat beschikbaar is op de arbeidsmarkt. Zij kunnen een job hebben (werkende bevolking) of werkloos zijn (werkloze bevolking). De personen die niet beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt vallen buiten de actieve bevolking. Dit is de inactieve bevolking: personen in invaliditeit, gepensioneerden, personen in brugpensioen,...

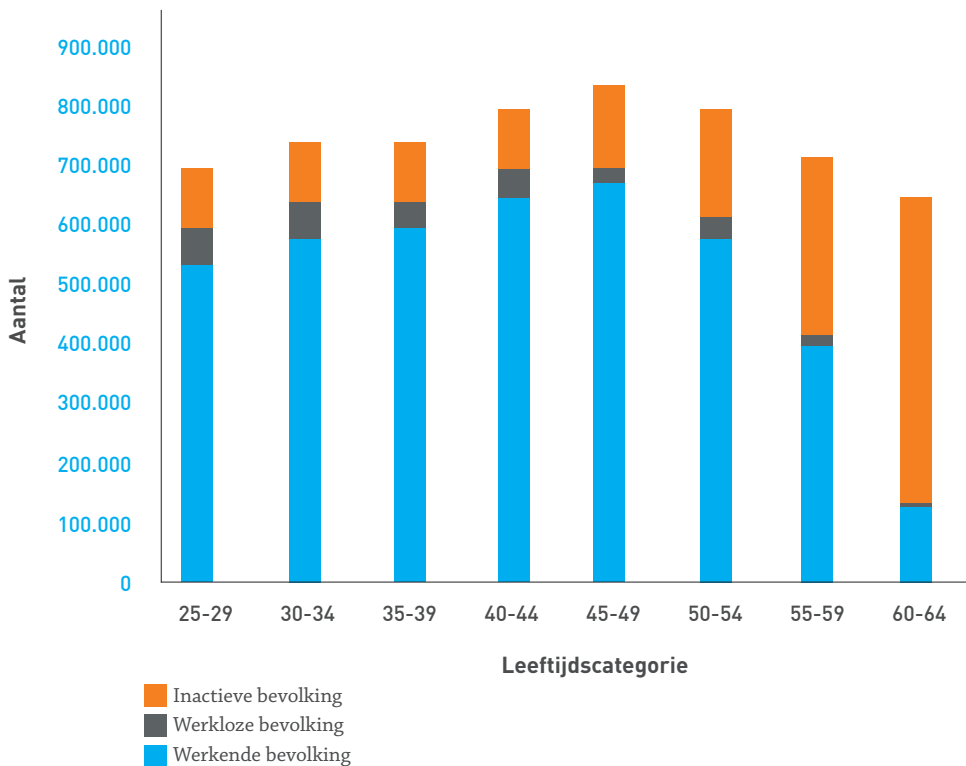
De activiteitsgraad van een leeftijdscategorie is het aantal personen van de actieve bevolking (werkende en werkloze bevolking) ten opzichte van de totale bevolking binnen die leeftijdscategorie, uitgedrukt in een percentage.

De werkgelegenheidsgraad van een leeftijdscategorie is het aantal personen die een job hebben (werkende bevolking) ten opzichte van de totale bevolking binnen die leeftijdscategorie, uitgedrukt in procenten.

De werkgelegenheidsgraad is een belangrijke factor voor de toekomst van de financiering van de sociale zekerheid en de betaalbaarheid van de pensioenen.

ACTIEVE BEVOLKING (WERKENDEN EN WERKLOZEN) EN INACTIEVE BEVOLKING IN 2012 PER LEEFTIJDSCATEGORIE

BRON: FOD ECONOMIE, KMO, MIDDENSTAND EN ENERGIE.
STATISTIEK GEBASEERD OP DE ARBEIDSKRACHTENENQUÊTE.

3.2 WERKLOOSHEID EN FAILLISEMENTSVERZEKERING

Het niet kunnen vinden of behouden van betaald werk kan zware financiële gevolgen hebben. De sociale zekerheid biedt hiertoe aan de werkloze een compensatie aan voor het gebrek aan of verlies van werk. Ze voorziet in een werkloosheidsuitkering voor werknemers en in een faillissementsverzekering voor zelfstandigen. Men dient gewerkt te hebben voor men recht kan hebben op een werkloosheidsuitkering. Niettemin kunnen jongeren die hun studies hebben afgerond en die na een periode van verschillende maanden nog steeds geen werk hebben gevonden een inschakelingsuitkering ontvangen.

Zeelieden hebben een specifieke regeling waarbij ze wachtgeld worden uitgekeerd tussen twee zeereizen in.

Zelfstandigen kunnen een beperkte tijd genieten van de faillissementsverzekering wanneer hun zaak failliet gaat. Deze verzekering voorziet het behoud van sociale zekerheidsrechten op het vlak van de gezinsbijslag, geneeskundige verzorging en een maandelijks uitkering gedurende maximaal één jaar.

HET AANTAL WERKLOOSHEIDSUITKERINGEN EN FAILLISEMENTSUITKERINGEN

	2009	2010	2011	2012
Aantal vergoede werklozen	567.596	565.870	542.005	530.748
Werkzoekende werklozen na arbeid	352.113	356.849	344.274	344.500
Werkzoekende werklozen na studies	109.943	109.967	105.663	100.914
Niet-werkzoekende werklozen	105.541	99.054	92.068	85.335
Waarvan vrijgestelde werklozen (vanwege sociale en familiale moeilijkheden)	10.740	9.861	8.990	8.270
Waarvan vrijgestelde oudere werklozen (vanwege leeftijd)	94.801	89.193	83.077	77.064
Aantal tijdelijk werklozen	210.864	173.286	140.847	161.340
Aantal uitgekeerde wachtgeldten voor zeevarenden	130	111	128	111
Aantal uitgekeerde gevallen faillissements- verzekering voor zelfstandigen	768	834	817	717

BRON: RVA, HVKZ EN RSVZ

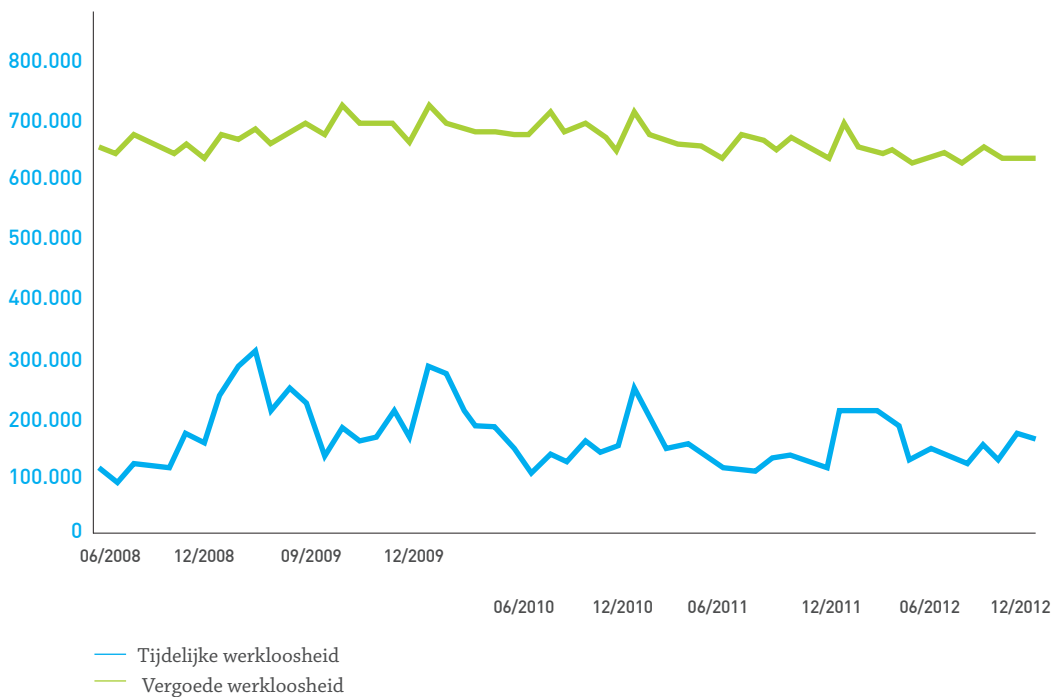
UITGAVEN IN HET KADER VAN DE WERKLOOSHEIDSVZERKERING EN FAILLISEMENTSVERZEKERING (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Vergoede werkloosheid	5.308.007.884	5.357.866.471	5.273.960.961	5.353.009.645
Tijdelijke werkloosheid	1.052.998.907	872.801.584	647.474.068	766.774.306
Wachttuitkeringen voor zeevarenden	1.667.000	1.435.000	1.427.000	1.266.000
Failisementsverzekering voor zelfstandigen	6.186.636	5.637.920	3.504.073	3.239.912

BRON: RVA, HVKZ EN RSVZ

EVOLUTIE VAN DE WERKLOOSHEID

BRON: RVA

3.3. TRANSFERS VAN SOCIALEZEKERHEIDSONTVANGSTEN OM DE WERKGELEGENHEID TE STIMULEREN

De RSZ ontvangt RSZ-bijdragen op het werknemersloon. Deze ontvangsten worden op twee wijzen gebruikt om de werkgelegenheid te stimuleren. Enerzijds worden er bijdragenvermindering toegekend, en anderzijds kan een deel uitgegeven worden om bepaalde jobs te subsidiëren.

Bijdrageverminderingen (vermindering van RSZ bijdragen op het loon) hebben als doel de competitiviteit van onze bedrijven te verbeteren en de tewerkstelling van werknemers te faciliteren door een verlaging van de arbeidskost. Men onderscheidt enerzijds de bijdrageverminderingen toegespitst op bepaalde doelgroepen van werknemers of sectoren en anderzijds een structurele verlaging voor elke werknemer berekend op basis van de hoogte van het loon.

Naast de bijdrageverminderingen kan een deel van de geïnde bijdragen gebruikt worden om bepaalde maatregelen te financieren met als doel tewerkstelling te creëren of te behouden in bepaalde sectoren. Zo heeft de sociale maribel als doel om werkgelegenheid te creëren in de non-profit sector om te beantwoorden aan de behoeften van deze sector en om de kwaliteit van haar dienstverlening te verhogen. Deze banen worden gefinancierd door een transfer van werkgeversbijdragen naar de sectorale sociale maribelfondsen die dit geld vervolgens uitgeven om deze jobs te subsidiëren.

DE HOOGTE VAN DE BIJDRAGEVERMINDERINGEN (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Doelgroepen (langdurig werklozen, oudere werklozen, activering,...)	773.544.000	797.113.000	862.582.000	857.141.000
Bijdragevermindering voor wetenschappelijk onderzoek en loonmatiging bij de universiteiten	83.399.000	84.722.000	89.099.000	93.736.000
Gesubsidieerde contractuelen (non-profit)	266.866.000	285.800.000	295.969.000	301.051.000
Structurele bijdrageverminderingen	3.974.594.000	4.012.370.000	4.107.770.000	4.192.563.000
Specifieke bijdrageverminderingen (kunstenaars, onthaalouders,...)	31.551.000	33.639.000	34.619.000	35.253.000
Vermindering van werknemersbijdragen	712.615.000	695.687.000	735.558.000	729.359.000

BRON: RSZ

BIJZONDERE TOEWIJZINGEN VANUIT DE SOCIALE ZEKERHEID (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Bijzondere toewijzingen van de RSZ:				
Sociale maribelfondsen	473.608.900	569.880.132	626.949.517	646.894.000
Tewerkstellingsmaatregelen in de non-profit sector	4.098.800	8.909.286	30.218.499	35.274.000
Andere tewerkstellingsmaatregelen				
Startbanen	17.116.000	18.419.000	26.055.000	7.500.000
Start- en stagebonus	14.217.000	8.936.000	20.995.000	500.000
Tewerkstellingscellen	41.180.000	30.000.000	52.450.000	29.964.000
Ervaringsfonds	4.300.000	4.300.000	4.300.000	4.300.000
Sectorspecifieke toewijzingen				
Opleidingsfonds voor de sector van de dienstencheques	7.175.000	2.311.000	0	0
Participatiefonds	2.203.000	3.202.800	4.255.900	4.388.000
Samenwerkingsakkoord sociale economie	2.000.000	0	0	0
Fonds tuinbouwbedrijf	0	0	800.000	0
Wetenschappelijke onderzoek	32.897.000	30.000.000	36.452.845	34.227.000

BRON: RSZ

	2009	2010	2011	2012
Bijzondere toewijzingen van de RSZPPO:				
Sociale maribelfondsen	260.189.800	292.265.000	361.765.000	360.005.000
Vervangingspremies voor verzorgend personeel	7.795.100	9.182.800	16.622.000	16.803.000
Arbeidspremies voor contractuelen in ziekenhuizen (IBF)	108.916.700	115.942.600	111.688.818	111.109.000
Veiligheidscontracten (stadswachten e.d.)	42.693.100	37.216.900	24.583.600	55.885.638

BRON: RSZPPO

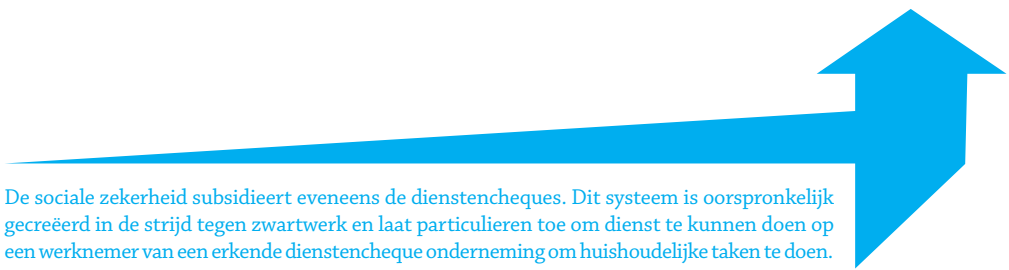

HET GEBRUIK VAN DIENSTENCHEQUES

	2009	2010	2011	2012
Het aantal terugbetaalde dienstencheques	78.955.082	94.830.823	105.273.001	114.378.965
Het aantal mensen tewerkgesteld door dienstencheques (*)	93.473	105.098	116.038	127.374
Het aantal actieve gebruikers	665.884	760.702	834.959	899.558
Het aantal erkende dienstencheque ondernemingen	2.499	2.664	2.708	2.753
Subsidies van de RVA voor dienstencheques (in euro)	1.051.040.733	1.231.375.000	1.431.906.984	1.655.312.535

BRON: RVA EN RSZ

(*) TEWERKSTELLINGSGEGEVENS TIJDENS HET LAATSTE KWARTAAL VAN HET JAAR

De sociale zekerheid subsidieert eveneens de dienstencheques. Dit systeem is oorspronkelijk gecreëerd in de strijd tegen zwartwerk en laat particulieren toe om dienst te kunnen doen op een werknemer van een erkende dienstencheque onderneming om huishoudelijke taken te doen.

3.4 TIJDSKREDIET EN LOOPBAANONDERBREKING

De sociale zekerheid bekommert zich eveneens over het welzijn van de werknemers. Een goede werk-privé balans verhoogt het welzijn van iedereen. Om dit te bereiken kent de sociale zekerheid het systeem van tijdskrediet in de privésector en loopbaanonderbreking in de openbare sector. De mogelijkheden op het vlak van thematische verloven (verbonden aan een specifieke reden zoals ouderschapsverlof) om zich over een familielid te ontfermen zijn opgenomen in het thema 5: familie.

HET AANTAL WERKNEMERS DAT KIEST VOOR LOOPBAANONDERBREKING OF TIJDSKREDIET

	2009	2010	2011	2012
Loopbaanonderbreking	72.249	72.208	72.482	73.167
Vermindering van prestaties	65.220	65.882	66.187	67.169
Volledig	7.029	6.326	6.296	5.998
Tijdskrediet	127.746	132.319	135.786	136.391
Vermindering van prestaties	118.740	123.922	127.992	129.525
Volledig	9.006	8.397	7.794	6.867
Totaal	199.995	204.527	208.268	209.558

BRON: RVA

UITGAVEN IN HET KADER VAN LOOPBAANONDERBREKING EN TIJDSKREDIET (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Loopbaanonderbreking	204.578.377	201.187.014	203.513.747	205.053.151
Vermindering van prestaties	174.780.377	175.168.139	176.681.480	178.187.812
Volledig	29.798.000	26.018.874	26.832.267	26.865.338
Tijdskrediet	399.331.027	416.744.322	434.229.032	444.140.141
Vermindering van prestaties	349.212.718	369.911.447	389.536.566	403.891.887
Volledig	50.118.309	46.832.876	44.692.466	40.248.254
Totale uitgaven	603.909.404	617.931.336	637.742.779	649.193.292

BRON: RVA

3.5 ACTIVERING

De sociale zekerheid helpt, door middel van de activering van uitkeringen, mensen te integreren op de arbeidsmarkt. Deze hulp bestaat in de vorm van een actieve politiek geconcentreerd op mensen die met moeilijkheden tot integratie worden geconfronteerd zoals jongeren, langdurig werklozen en oudere werklozen. In het ACTIVA plan worden doelgroepen geactiveerd door een subsidiëring van arbeidscontracten die voor hen worden gecreëerd. Een deel van het salaris van de werknemer wordt betaald door de RVA via de betalingsinstelling (vakbond of HVW) van de werknemer. Het deel uitbetaald door de RVA wordt de werkuitkering genoemd. Er bestaan nog verschillende soortgelijke maatregelen zoals de SINE-contracten en de startbanen voor jongeren. Naast de subsidiëring van werkcontracten, organiseert de RVA ook specifieke beroepsopleidingen waardoor de werklozen de kans krijgen om zich te heroriënteren op de arbeidsmarkt.

De activering van personen die genieten van een integratietegemoetkoming (zie thema 6: maatschappelijke integratie en sociale hulp) vallen onder de bevoegdheid van de OCMW's, maar wordt gesubsidieerd door de federale overheid.

AANTAL ACTIVERINGEN VAN WERKLOZEN

	2009	2010	2011	2012
Activering van werklozen via:				
PWA	1.465	1.425	1.361	1.350
Doorstromingsprogramma	5.693	5.213	4.900	4.846
SINE contracten	11.093	11.626	11.400	10.953
Activa plannen (inclusief win-win plan)	34.252	45.781	74.215	57.341
Startbanen	439	251	216	349
Opleidingsmaatregelen	2.163	2.390	2.531	2.348
Werkhervattingstoeslag	9.029	13.060	17.396	20.116
Totaal	64.134	79.746	112.019	97.303
Activering van gerechtigden op maatschappelijke integratie en leefloon				
Activering via Activa, SINE en doorstromingsprogramma	1.613	1.512	1.397	1.544
Tewerkstelling via de OCMW's	20.243	21.678	22.469	23.372
Omkerings- en opleidingspremie	423	384	512	492
Totaal	22.279	23.574	24.378	25.408

BRON: RVA EN POD MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE

UITGAVEN IN HET KADER VAN DE WERKLOOSHEIDSVERZEKERING EN FAILLISEMENTSVERZEKERING (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Activering van werklozen via:				
PWA	13.784.944	13.623.898	13.507.427	13.805.435
Doorstromingsprogramma	28.275.248	25.993.782	24.132.037	24.069.199
SINE contracten	60.631.887	63.640.620	62.591.122	60.287.480
Activa plannen (inclusief win-win plan)	158.214.792	287.456.547	564.022.990	391.129.734
Startbanen	1.834.793	1.077.755	910.799	1.449.437
Opleidingsmaatregelen	9.163.894	10.221.482	10.901.282	10.430.278
Werkhervattingstoeslag	19.801.581	28.685.069	38.160.944	43.989.014
Totaal	291.707.138	430.699.153	714.226.600	545.160.576

Activering van gerechtigden op maatschappelijke integratie en leefloon

Activering (Activa, SINE en doorstromingsprogramma)	6.243.795	5.964.711	5.959.160	6.532.092
Tewerkstelling via de OCMW's	141.981.173	158.032.344	173.604.538	185.518.961
Omkerings- en opleidingspremie	448.659	408.743	589.001	631.264
Totaal	148.673.627	164.405.799	180.152.699	192.682.316

BRON: RVA EN POD MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE

3.6. BRUGPENSIOEN EN WERKLOOSHEID MET EEN BEDRIJFSTOESLAG

Bepaalde oudere werknemers kunnen in het geval van een ontslag genieten van een werkloosheidsuitkering aangevuld met een bijkomende uitkering ten laste van de werkgever of een Fonds dat handelt in de plaats van de werkgever. Het systeem van de werkloosheid met bedrijfstoelage (voltijds brugpensioen genaamd voor het jaar 2012) is bijgevolg geen vervroegd pensioen.

Het halftijds brugpensioen betreft de voltijdse werknemers binnen de privésector die hun arbeidsduur verminderen tot een halftijdse baan. Dit systeem is afgeschaft op 1 januari 2012. De werknemers die reeds in het systeem waren ingestapt voor 1 januari 2012 of die een geschreven overeenkomst hadden met hun werkgever voor 1 april 2012 blijven binnen dit systeem.

UITGAVEN VOOR HET BRUGPENSIOEN (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Voltijds brugpensioen	1.499.322.951	1.588.732.091	1.634.240.442	1.623.200.115
Met vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	1.475.023.046	1.551.827.731	1.580.144.018	1.563.975.927
Zonder vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	24.299.905	36.904.360	54.096.424	59.224.189
Halftijds brugpensioen	2.563.958	2.783.951	3.026.763	3.209.556
Het brugpensioen voor zeevarenden	581.000	368.000	168.000	64.000

BRON: RVA EN HVKZ

HET AANTAL BRUGGEPENSIONEERDEN - VERDEELD NAAR LEEFTIJD (*)

	2009	2010	2011	2012
50 tot 54 jaar	2.708	2.388	1.977	1.252
Voltijds brugpensioen	2.708	2.388	1.977	1.252
Zonder vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	845	986	1.142	726
Met vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	1.863	1.402	834	526
Halftijds brugpensioen	0	0	0	-
55 tot 59 jaar	37.833	37.080	35.436	32.778
Voltijds brugpensioen	37.489	36.714	35.043	32.350
Zonder vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	1.072	1.708	2.647	3.092
Met vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	36.417	35.007	32.395	29.257
Halftijds brugpensioen	344	366	393	428
60 jaar en ouder	77.570	81.478	82.468	81.699
Voltijds brugpensioen	77.331	81.220	82.199	81.441
Zonder vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	60	119	233	415
Met vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	77.272	81.101	81.966	81.026
Halftijds brugpensioen	238	258	270	258
Totaal	118.153	120.978	119.899	115.734
Voltijds brugpensioen	117.529	120.322	119.218	115.042
Zonder vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	1.976	2.812	4.023	4.233
Met vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	115.552	117.509	115.196	110.809
Halftijds brugpensioen	582	624	663	686
Het aantal bruggepensioneerde zeevarenden (*)	42	32	18	6

BRON: RVA EN HVKZ

(*) HET DETAIL PER LEEFTIJD VAN DE BRUGGEPENSIONEERDE ZEEVARENDEN IS NIET BESCHIKBAAR.

THEMA 4.

OUDERDOM EN OVERLIJDEN

4.1. VERGRIJZING

Ouderdom betekent voor ieder van ons een vermindering van zijn of haar fysieke capaciteiten die vroeg of laat tot het risico leidt dat men geen professionele activiteit meer kan uitvoeren. Dit leidt tot een vermindering van inkomen dat bij een groot aantal personen tot armoede kan leiden. Om dit risico te bestrijden, zijn verschillende pensioenstelsels gecreëerd.

De wettelijke pensioenleeftijd in België is voor iedereen 65 jaar, maar er bestaan verschillende mogelijkheden voor een vervroegde pensionering. Zowel in het stelsel van de werknemers als dat voor de zelfstandigen is de hoogte van het pensioenbedrag berekend op basis van de duur van de loopbaan en wat verdiend is tijdens deze loopbaan. Sommige periodes waarin niet werd gewerkt kunnen echter wel worden gelijkgesteld met een werkperiode. Personen die minstens 2/3de van een loopbaan hebben gewerkt, hebben recht op het minimumpensioen. De berekening van het pensioenbedrag houdt eveneens rekening met de familiale situatie van de rechthebbende door de toepassing van een percentage van 60% voor een alleenstaande en 75% indien men in een gezin woont waarbij de bijwonende zelf niet van een pensioen geniet bij de berekening van het pensioen op basis van het verdiende loon. In het stelsel voor de zelfstandigen wordt bovendien bij de berekening van een harmonisatie-coëfficiënt gebruik gemaakt, die het verband legt tussen het bijdragepercentage voor zelfstandigen en het totaal percentage aan werkgeversbijdragen en persoonlijke bijdragen voor werknemers in hun respectievelijk pensioenstelsel.

De contractuele personeelsleden binnen de openbare sector hebben hetzelfde pensioensysteem als de werknemers uit het werknemersstelsel. De vastbenoemde ambtenaren kennen daarentegen een eigen specifiek pensioenstelsel dat verschilt naargelang de overheid waarin de ambtenaar werkt en het werk dat hij uitoefent. De algemene regel is dat hun pensioen wordt berekend op basis van wat ze hebben verdiend tijdens de laatste vijf jaar van hun loopbaan.

De IGO ten slotte garandeert aan elke persoon van 65 jaar of meer een minimuminkomen, ongeacht zijn of haar beroepsverleden. Het toegekend bedrag is berekend op basis van een basisbedrag, dat verschilt naargelang men alleenstaand of samenwonend is, waarvan het pensioen en andere eventuele inkomsten van de aanvrager worden afgetrokken.

Bovenop deze verschillende pensioenstelsels kan een persoon van meer dan 65 jaar van wie de autonomie vermindert onder bepaalde voorwaarden genieten van een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB), dat toegekend wordt uit de begroting van de FOD Sociale zekerheid in het kader van de uitkeringen aan de personen met een handicap.

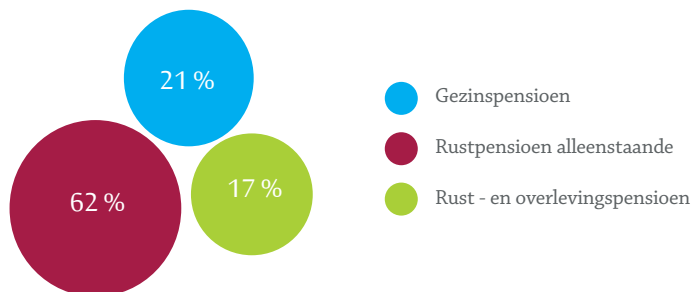
HET AANTAL BELGEN VAN 65 JAAR EN HOGER

	2009	2010	2011	2012
Mannen	771.080	784.215	796.678	819.230
Vrouwen	1.065.698	1.075.944	1.086.127	1.105.242
Totaal	1.836.778	1.860.159	1.882.805	1.924.472

BRON: FEDERAAL PLANBUREAU EN DE FOD ECONOMIE

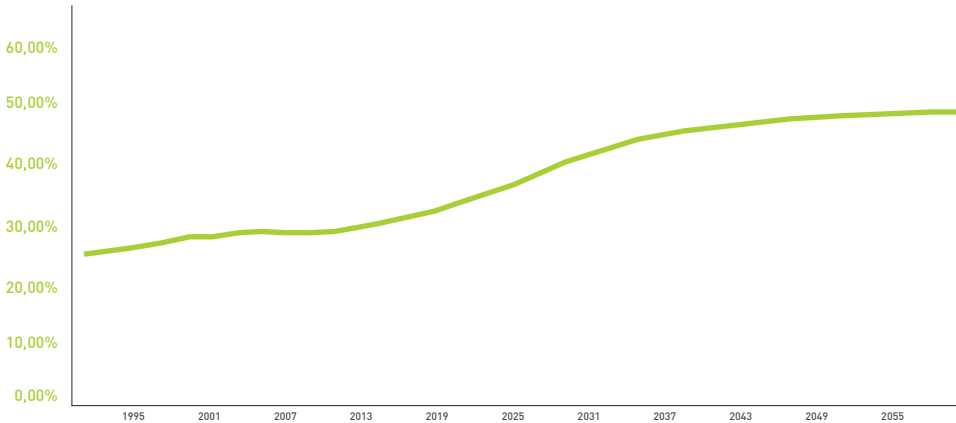
VERDELING VAN HET SOORT PENSIOEN DAT DE GEPENSIONEERDEN ONTVANGEN IN 2012

BRON: RVP

DE EVOLUTIE VAN DE AFHANKELIJKHEIDSRATIO

BRON: ADSEI EN PLANBUREAU

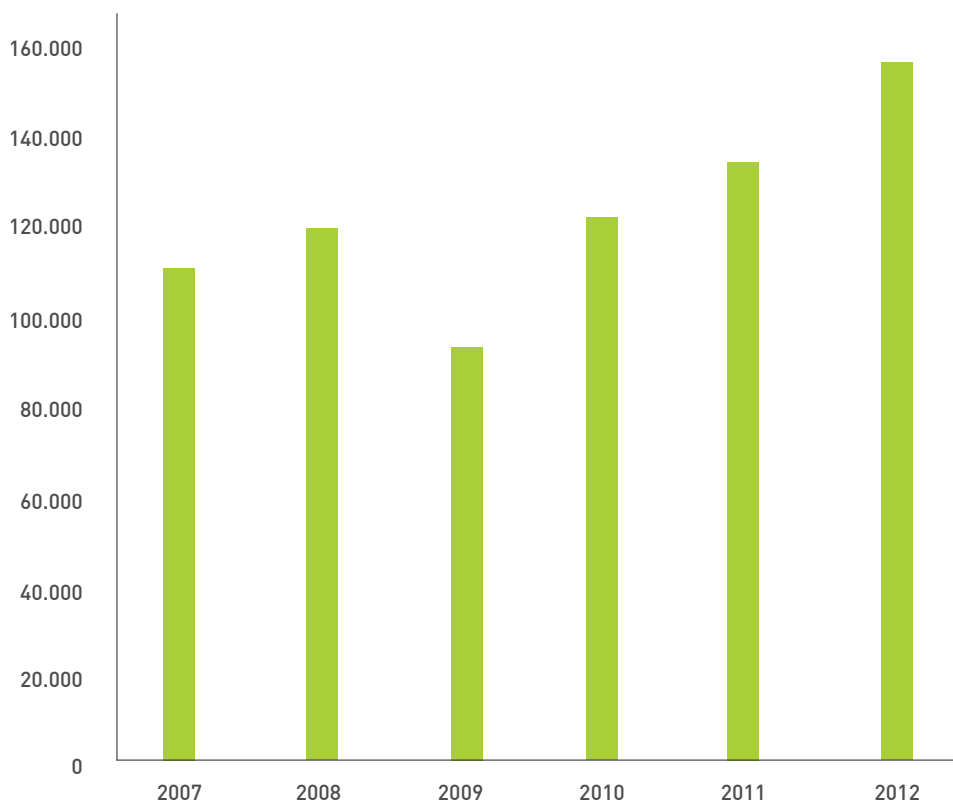
De problematiek van de vergrijzing en pensioenen

Door de vergrijzing vormen de pensioenen één van de grootste bekommernissen van de sociale zekerheid. De pensioneringsgolf van de 'babyboom'-generatie komt stilaan op gang en zal zich hoe langer hoe harder laten voelen. Samen met een hogere levensverwachting en een lager geboortecijfer zorgt dit ervoor dat het aantal mensen dat bijdraagt voor de betaling van de pensioenen vermindert en het aantal gepensioneerden stijgt. De oplossing hiervoor ligt in een verhoging van de werkgelegenheidsgraad binnen de hogere leeftijdsklassen en door een aanpassing van de voorwaarden van de toegelaten arbeid na de pensioenleeftijd.

Een belangrijke indicator hierin is de afhankelijkheidsratio: de verhouding tussen de bevolking ouder dan 65 jaar en de beroepsbevolking van 20 tot en met 64 jaar. In het huidige pensioenstelsel (een repartitiestelsel), is het zo dat hoe hoger die ratio is, hoe meer de actieve werknemers tot de financiering van de pensioenen moeten bijdragen. De grafiek hierboven illustreert het probleem duidelijk: tegen 2050 zullen er meer dan dubbel zo veel ouderen zijn ten opzichte van het aantal werkenden, wat de betaalbaarheid van de pensioenen en van heel de sociale zekerheid zwaar onder druk zal zetten.

HET AANTAL NIEUWE PENSIOENUITKERINGEN (*)

BRON: RVP

(*) INCLUSIEF NIEUWE IGO UITKERINGEN

De relatieve daling in 2009 ten opzichte van het jaar voordien en de knik in het aantal pensioengerechtigden is onder andere te wijten aan de laatste stap in de verhoging van de pensioenleeftijd van vrouwen tot 65 jaar.

4.2. OUDERDOMSPENSIOENEN

HET AANTAL OUDERDOMSPENSIOENEN

	2009	2010	2011	2012
Aantal betaalde rustpensioenen op 1 januari	2.210.768	2.234.811	2.283.962	2.350.998
Werknemers	1.420.893	1.430.082	1.461.865	1.508.186
Zelfstandigen	446.174	451.178	456.976	466.946
Ambtenaren (enkel vastbenoemde ambtenaren)	343.701	353.551	365.121	375.866
Gerechtigden op een Inkomensgarantie ouderen (IGO) of gewaarborgd inkomen bejaarden	98.758	99.149	102.553	104.632
Ouderdomsrenten werknemers	566.576	531.986	497.801	467.647
Tegemoetkomingen aan bejaarden voor personen met een handicap	134.343	143.566	149.111	151.083

BRON: RVP, PDOS EN FOD SOCIALE ZEKERHEID

Er bestaat een groot verschil tussen het aantal gepensioneerden dat een pensioen krijgt en het aantal pensioenuitkeringen. Het Belgisch pensioenstelsel is anders opgebouwd als je werknemer, zelfstandige of ambtenaar bent. Veel mensen hebben in meer dan 1 van deze stelsels gewerkt tijdens hun leven. Zij krijgen voor elk stelsel waarin ze gewerkt hebben een pensioen waarvan de hoogte bepaald wordt door de tijd die ze gewerkt hebben binnen dat stelsel. Hierdoor zijn er veel meer pensioenuitkeringen dan gepensioneerden en kan het gemiddelde pensioenbedrag in bepaalde stelsels zeer laag lijken.

UITGAVEN VOOR PENSIOENEN (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Rustpensioenen	23.966.841.791	24.907.796.664	26.594.215.027	28.489.032.498
Werknemers	13.382.276.607	13.882.008.738	14.814.302.987	15.985.651.908
Zelfstandigen	1.913.586.969	2.001.447.279	2.120.400.577	2.244.836.037
Ambtenaren (enkel vastbenoemde ambtenaren)	8.670.978.215	9.024.340.647	9.659.511.463	10.258.544.553
Vakantiegeld, verwarmingstoelage,...	80.872.455	77.542.708	75.803.541	73.559.945
Ouderdoms- en overlevingsrenten voor werknemers	165.767.547	157.491.435	149.578.989	139.142.752
Inkomensgarantie Ouderen (IGO) en gewaarborgd inkomen bejaarden	407.107.863	415.122.707	437.122.513	472.405.237
Tegemoetkomingen aan bejaarden met een handicap	433.135.000	455.355.000	478.527.000	490.628.053

BRON: RVP, PDOS EN FOD SOCIALE ZEKERHEID

4.3. OVERLIJDEN

Het overlijden van een dierbare is een moeilijk moment in het leven dat ook tot financiële moeilijkheden kan leiden voor de overlevende samenwonende(n).

De sociale zekerheid beschermt hen door hen onder bepaalde voorwaarden een overlevingspensioen toe te kennen. Men dient in principe minimaal 45 jaar oud te zijn, of minder indien men een kind ten laste heeft of een permanente arbeidsongeschiktheid van 66% of meer. Daarenboven dient het overlijden minstens een jaar na het huwelijk plaats te vinden, behalve in specifieke gevallen zoals een ongeval, een beroepsziekte of met een kind ten laste. Als één van deze voorwaarden niet is vervuld, kan een tijdelijk overlevingspensioen van maximaal 12 maanden worden toegekend.

Het overlevingspensioen kan onder bepaalde voorwaarden gecumuleerd worden met eigen inkomsten uit werk of een rustpensioen. Dit vormt echter een werkloosheidsval voor oudere personen om een job uit te oefenen. Om deze reden wenst de overheid dit systeem te hervormen. In deze plannen zal het overlevingspensioen een overgangsuitkering worden, waarvan de duurtijd afhankelijk zal zijn van de leeftijd, de duur van het huwelijk en het aantal kinderen ten laste.

Indien het overlijden te wijten is aan een arbeidsongeval of beroepsziekte, ontvangt de overlevende echtgenoot of echtgenote een lijfrente en de kinderen een tijdelijke rente voor zolang zij recht hebben op kinderbijslag, en dit tot maximaal de leeftijd van 18 jaar.

HET AANTAL OVERLEVINGSPENSIOENEN BETAALD IN JANUARI EN UITGAVEN (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Aantal mannen	18.106	18.907	19.524	20.426
Werknemers	12.833	13.315	13.659	14.284
Zelfstandigen	1.002	1.033	990	1.012
Openbare sector	4.271	4.559	4.875	5.130
Aantal vrouwen	683.702	678.907	673.801	666.743
Werknemers	474.486	471.034	467.193	462.587
Zelfstandigen	123.229	121.990	120.538	118.581
Openbare sector	85.987	85.883	86.070	85.575
Aantal weduwerenten voor werknemers	118.146	109.624	101.459	94.522
Aantal onvoorwaardelijke overlevingspensioenen voor zelfstandigen	22.273	22.162	22.302	22.464
Uitgaven voor:				
Werknemers	4.174.311.896	4.226.949.890	4.350.460.560	4.509.622.771
Zelfstandigen	764.492.804	788.952.461	816.755.772	837.122.130
Openbare sector	1.312.439.198	1.318.557.530	1.361.481.673	1.388.668.742
Totaal	6.251.243.898	6.334.459.881	6.528.698.006	6.735.413.643

BRON: RVP EN PDOS

DE TUSSENKOMST IN DE BEGRAFENISKOSTEN

	2009	2010	2011	2012
Het aantal toegekende tussenkomsten in de begrafeniskosten	44.599	43.563	44.113	44.739
Uitgaven (in euro)	6.633.720	6.479.536	6.561.406	6.654.547

BRON: RIZIV

Bij wijze van besparingsmaatregel is de tussenkomst in de begrafeniskosten afgeschaft met ingang vanaf 1 januari 2013.

HET AANTAL RECHTHEBBENDEN ALS GEVOLG VAN HET OVERLIJDEN VAN EEN SLACHTOFFER VAN EEN ARBEIDSONGEVAL EN UITGAVEN (IN EURO)

	2008	2009	2010	2011
Aantal rechthebbenden na het overlijden van een slachtoffer	20.070	19.349	18.640	17.607
Het aantal gerechtigden op een bijslag op de uitkering	7.433	7.081	6.708	6.385
Het aantal nieuwe uitgekeerde overlijdensvergoedingen tijdens het jaar	96	96	93	92
Jaarlijkse uitgaven				
Aan de rechthebbenden	18.593.000	18.079.000	17.481.000	17.122.000
Forfaitaire bijslagen en vergoedingen	10.025.000	9.633.000	9.187.000	8.881.000
Overlijdensvergoedingen	370.000	368.000	370.000	380.000
Totaal uitgaven	28.988.000	28.080.000	27.038.000	26.383.000

BRON: FAO

**HET AANTAL RECHTHEBBENDEN OP EEN JAARLIJKSE VERGOEDING
ALS GEVOLG VAN HET OVERLIJDEN VAN EEN SLACHTOFFER
ALS GEVOLG VAN EEN BEROEPSZIEKTE EN UITGAVEN (IN EURO)**

	2009	2010	2011	2012
Aantal rechthebbenden na overlijden van een slachtoffer vanwege				
Mijnwerkersstoflong	9.482	9.178	8.753	8.271
Asbest	2.283	2.315	2.390	2.466
Andere beroepsziekten	1.132	1.046	1.041	1.025
Totaal aantal rechthebbenden	12.897	12.539	12.184	11.762

Aantal overleden tijdens het jaar vanwege

Mijnwerkersstoflong	331	298	256	256
Asbest	202	141	204	165
Andere beroepsziekten	55	48	43	41
Totaal aantal overledenen tijdens het jaar	588	487	503	462

Uitgaven voor uitkeringen aan slachtoffers van

Mijnwerkersstoflong	45.872.911	45.144.830	43.995.070	43.258.726
Asbest	10.975.665	10.987.373	12.087.542	12.484.971
Andere beroepsziekten	5.200.919	5.109.526	5.529.937	5.316.529
Totaal uitgaven	62.049.495	61.241.729	61.612.549	61.060.226

BRON: FBZ

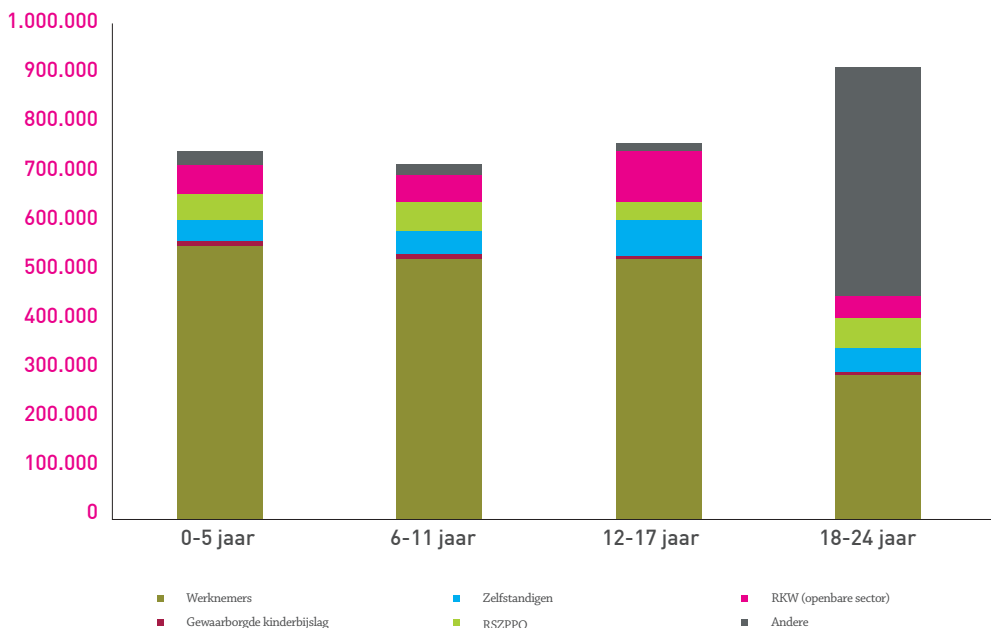
THEMA 5. FAMILIE

5.1 GEZINSBIJSLAGEN

De sociale zekerheid ondersteunt financieel de gezinnen met kinderen. Deze financiële steun gebeurt onder andere via de gezinsbijslagen die verschillende vormen kunnen aannemen: kraamgelduitkering, kinderbijslag enz. Bij de geboorte of adoptie van een kind wordt een premie toegekend. Daarenboven ontvangt het gezin maandelijks kinderbijslag voor elk kind. De kinderbijslag wordt in bepaalde gevallen (weeskinderen, kinderen met een handicap,...) verhoogd. Er wordt een leeftijdssupplement waarvan de hoogte afhankelijk is van de leeftijd, toegekend op het moment dat het schooljaar opnieuw begint.

BEVOLKING JONGER DAN 25 JAAR (2012)

HET AANTAL GEZINSBIJSLAGEN

	2009	2010	2011	2012
Aantal kinderbijslagen	2.653.916	2.682.854	2.714.280	2.758.182
Werknemers	1.956.869	1.979.366	2.005.279	2.041.753
Zelfstandigen	211.386	210.254	209.930	210.732
Gewaarborgde kinderbijslag	14.326	15.875	18.029	18.649
Openbare sector	471.335	477.359	481.042	487.048
Het aantal kraamgelduitkeringen	118.482	120.294	119.359	119.504
Werknemers	101.458	102.525	101.313	101.535
Zelfstandigen	5.599	5.956	5.651	5.477
Gewaarborgde kinderbijslag	1.333	1.607	1.759	2.173
Openbare sector	10.092	10.206	10.636	10.319
Het aantal adoptiepremies	439	465	409	324

BRON: RKW, RSZPPO EN RSVZ

UITGAVEN VOOR DE GEZINSBIJSLAGEN (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Gezinsbijslagen				
Werknemers	4.067.177.000	4.153.486.000	4.317.868.000	4.485.582.000
Gewaarborgde kinderbijslag	37.489.000	46.152.000	50.643.000	53.269.000
Zelfstandigen	415.233.000	413.164.000	422.851.000	437.262.000
Openbare sector	962.768.167	982.273.000	1.004.590.000	1.063.757.700
Totaal uitgaven	5.482.667.167	5.595.075.000	5.795.952.000	6.039.870.700

BRON: RKW, RSZPPO EN RSVZ

5.2 FAMILIAAL VERLOF

De moederschapsverzekering garandeert een verlof samen met een vervangingsinkomen voor de vrouwen die een kind ter wereld brengen. De duur van het verlof bedraagt 15 weken voor de werkneemsters en 8 weken voor zelfstandige vrouwen. Het verlof kan reeds voor de voorziene geboorte van het kind aangevraagd worden. In geval van de geboorte van een meerling kan het verlof met vier weken verlengd worden voor de werkneemsters en met een week voor de zelfstandige vrouwen.

Wanneer de vrouw na haar moederschapsverlof haar werk terug opneemt, heeft ze tot negen maand na de geboorte van het kind recht op pauzes om haar kind borstvoeding te geven. Deze pauzes zijn onbetaald, maar geven wel recht op een uitkering betaald door de mutualiteit.

Als de werkneemster tijdens haar zwangerschap of borstvoedingsperiode aan gevaren blootgesteld wordt die schadelijk zijn voor haar gezondheid of dat van het kind, is de werkgever verplicht haar een wijziging van haar arbeidsvoorwaarden voor te stellen. Indien dit onmogelijk blijkt te zijn, dient de werkneemster verplicht tijdelijk 'verwijderd' te worden van haar werk. Hiervoor kan ze een uitkering van de mutualiteit krijgen. Dit heet de werkverwijdering.

Vaders kunnen ook van een verlof genieten na de geboorte van hun kind. Het vaderschapsverlof bestaat uit tien dagen die opgenomen dienen te worden binnen de vier maand na de geboorte van zijn kind. Tijdens de eerste drie dagen behoudt de vader het loon ten laste van zijn werkgever. Voor de daarop volgende dagen ontvangt hij een uitkering van de mutualiteit.

In het geval van een adoptie hebben zowel de werknemers als zelfstandigen recht op een verlof van maximaal zes weken indien het geadopteerde kind minder dan drie jaar oud is en maximum vier weken indien het kind tussen drie en acht jaar oud is. Dit verlof is vergezeld van een uitkering.

Het ouderschapsverlof laat zowel aan de vader als de moeder toe om zijn of haar loopbaan te onderbreken naar aanleiding van de geboorte of adoptie van een kind. Dit recht is geldig tot het kind de leeftijd van 12 jaar bereikt. De werkende ontvangt tijdens zijn of haar periode van ouderschapsverlof een uitkering die betaald wordt door de RVA. Het verlof kan meerdere vormen aannemen voor een maximale duurtijd van vier voltijdse maanden.

Het verlof voor medische bijstand laat toe om een zwaar ziek lid van de familie (tot in de tweede graad) te ondersteunen of te verzorgen. De loopbaanonderbreking kan zowel deeltijds of voltijds zijn. De periodes van loopbaanonderbreking dienen minimaal een maand en maximaal drie maand te bedragen. Deze kunnen elkaar opvolgen of cumulatief zijn. De periodes kunnen maximaal 12 maand bedragen in geval van volledige loopbaanonderbreking of 24 maand in geval van een deeltijdse onderbreking. Deze periodes kunnen verdubbeld worden in bepaalde gevallen. De werknemer ontvangt gedurende dit verlof een uitkering van de RVA.

Het verlof voor palliatieve zorgen laat toe om verschillende vormen van ondersteuning (medisch, sociaal, administratief, psychologisch) en zorg toe te dienen aan personen die aan

een ongeneeslijke ziekte lijden en die zich in de terminale fase bevinden. Deze persoon dient niet noodzakelijk familie te zijn van de zieke. De loopbaanonderbreking kan zowel deeltijds of voltijds zijn. Dit verlof bedraagt een maand en kan verlengd worden met een maand. Indien de zieke overlijdt gedurende het verlof, kan de werknemers ervoor kiezen om het verlof te behouden of om opnieuw te beginnen werken. De werknemer ontvangt voor dit verlof een uitkering betaald door de RVA.

HET AANTAL PERSONEN EN AANTAL DAGEN FAMILIALE UITKERINGEN

	2008	2009	2010	2011
Moederschapsrust				
Aantal gevallen	87.629	87.893	87.035	86.973
Aantal dagen	7.265.790	7.279.302	7.355.302	7.307.229
Werkverwijdering voor zwangere vrouwen				
Aantal gevallen	29.475	30.311	-	-
Aantal dagen	1.946.101	1.942.649	2.335.545	2.648.702
Vaderschapsverlof				
Aantal gevallen	61.247	57.790	-	-
Aantal dagen	413.069	392.314	402.648	411.460
Adoptieverlof				
Aantal gevallen	268	361	-	-
Aantal dagen	8.342	11.676	12.281	11.179
Ouderschapsverlof				
Aantal gevallen	37.619	44.389	51.944	52.539
Aantal dagen	11.024.755	13.072.021	15.370.373	15.521.822
Verlof voor medische bijstand				
Waarvan vermindering van prestaties	6.602	7.818	8.875	10.256
Waarvan volledige onderbreking	5.295	6.373	7.297	8.612
Waarvan volledige onderbreking	1.307	1.445	1.579	1.644
Verlof voor palliatieve zorgen				
Waarvan vermindering van prestaties	215	227	228	226
Waarvan volledige onderbreking	55	62	59	59
Waarvan volledige onderbreking	160	165	169	167

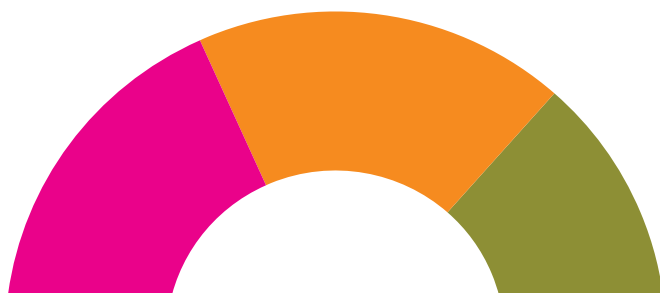
BRON: RIZIV EN RVA

UITGAVEN IN HET KADER VAN HET FAMILIAAL VERLOF (IN EURO)

	2008	2009	2010	2011
Moederschapsrust	409.547.231	425.402.610	429.190.654	435.589.441
Werkverwijdering voor zwangere vrouwen	64.332.345	65.600.293	102.857.374	148.792.427
Vaderschapsverlof	36.319.896	35.550.511	36.711.043	38.422.978
Adoptieverlof	732.028	995.134	1.099.781	990.464
Ouderschapsverlof	96.587.552	111.849.242	126.689.541	132.255.239
Verlof voor medische bijstand	27.114.050	32.822.284	37.228.260	43.454.129
Verlof voor palliatieve zorgen	814.509	870.987	881.980	883.798
Totaal	635.447.611	673.091.060	734.658.634	800.388.475

BRON: RIZIV EN RVA

5.3 KINDEROPVANG

Het Fonds voor Collectieve Uitrusting en Diensten (FCUD) heeft als doel de toegang tot kinderopvang voor de gezinnen van werknemers te verbeteren. Het Fonds subsidieert specifieke vormen van kinderopvang zoals buitenschoolse opvang, opvang van zieke kinderen, flexibele opvang buiten de normale openingsuren en noodopvang.

HET FCUD EN HAAR UITGAVEN (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Aantal gesubsidieerde projecten	369	368	367	367
Het dagelijks gemiddeld aantal opgevangen kinderen:				
In buitenschoolse opvang	25.879	25.607	26.739	27.297
In flexibele opvang	893	894	864	895
In urgentieopvang	260	257	249	243
Het aantal dagen opvang van zieke kinderen				
	28.668	28.190	24.508	25.992
Uitgaven	55.407.002	57.526.446	56.163.484	60.597.503

BRON: RKW

THEMA 6.

MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE EN SOCIALE HULP

Het recht op sociale integratie vervangt sinds 1 oktober 2002 het recht op het bestaansminimum. Het doel is om de sociale integratie van personen die niet over voldoende inkomsten beschikken te garanderen. Dit kan verschillende vormen aannemen:

- Een uitkering voor sociale integratie (leefloon), al dan niet vergezeld van een geïndividualiseerd integratieproject;
- Een job of tewerkstelling;
- Een combinatie van de voorgaande vormen.

Om te kunnen genieten van een recht op sociale integratie, dient de aanvrager te voldoen aan bepaalde voorwaarden inzake nationaliteit, woonplaats, leeftijd, bezittingen en het niet (meer) beroep kunnen doen op andere sociale rechten.

De personen die uitgesloten zijn van het recht op sociale integratie, omdat ze niet aan één van de bovenstaande voorwaarden voldoen, kunnen recht hebben op een uitkering voor sociale hulp. Het recht op sociale hulp, terugbetaald door de federale overheid, kan verschillende vormen aannemen. Dit zijn voornamelijk:

- Financiële hulp (het equivalent van een uitkering voor sociale integratie);
- Materiële hulp;
- Medische hulp;
- Tewerkstelling.

Personen van buitenlandse afkomst met een verblijfsvergunning en die niet zijn ingeschreven in het Rijksregister kunnen financiële hulp ontvangen of tewerkgesteld worden. Personen met een lopende asielaanvraag kunnen van materiële of financiële hulp genieten. Personen die illegaal in het land verblijven, hebben recht op dringende medische hulp.

HET AANTAL RECHTHEBBENDEN OP MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE EN MAATSCHAPPELIJKE HULP (MAANDELIJKS GEMIDDELDE)

	2009	2010	2011	2012
Rechthebbenden op maatschappelijke integratie	100.709	105.574	104.474	104.936
Waarvan rechthebbenden op een leefloon	91.170	95.576	94.765	95.246
Rechthebbenden op maatschappelijke hulp	32.957	38.252	42.965	44.335
Waarvan rechthebbenden op financiële hulp	19.690	24.528	28.200	26.517

BRON: POD MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE

UITGAVEN VOOR MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE EN MAATSCHAPPELIJKE HULP (IN EURO)

	2009	2010	2011	2012
Toelagen aan de OCMW's in het kader van het recht op maatschappelijke integratie	560.400.000	618.820.000	657.253.000	727.680.000
Uitgaven voor de rechthebbenden op maatschappelijke hulp (wet van 2 april 1965)	240.714.000	308.612.000	343.962.000	429.584.000
Totaal	801.114.000	927.432.000	1.001.215.000	1.157.264.000

BRON: POD MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE

ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE VAN DE SOCIALE BESCHERMING

1. DE STELSELS EN DE TAKKEN

Ons systeem van sociale bescherming kan opgedeeld worden in verschillende stelsels in functie van het economisch statuut van de beschermde persoon. We kunnen hoofdzakelijk volgende stelsels onderscheiden:

- het algemeen stelsel van de werknemers;
- het stelsel voor zelfstandigen;
- het stelsel voor vastbenoemde ambtenaren;
- het stelsel van de overzeese sociale zekerheid voor expats;
- het residuair stelsel van de sociale bijstand.

Binnen de verschillende stelsels kunnen verschillende subgroepen met specifieke regels bestaan. Zo zijn de zeelieden, professionele sporters, artiesten en het huispersoneel subgroepen van het werknemersstelsel.

De verschillende stelsels onderscheiden zich van elkaar door de verschillen in de gedekte sociale risico's, takken genaamd, het toegekende bedrag voor deze gedekte risico's en hun financiering. Voorbeelden van takken zijn de gezinsbijslagen, invaliditeit en pensioenen.

De stelsels van de werknemers en voor de zelfstandigen worden globaal gefinancierd door een specifieke instelling: respectievelijk de RSZ en het RSVZ. Een globale financiering houdt in dat quasi alle financieringsbronnen worden ontvangen en beheerd door deze instellingen. Zij storten de benodigde financiële middelen door naar de andere instellingen van de sociale zekerheid wanneer ze deze nodig hebben om hun uitgaven te kunnen doen. De stelsels van de vastbenoemde ambtenaren en de sociale bijstand worden gefinancierd uit de Staatskas.

De stelsels voor werknemers en zelfstandigen worden voornamelijk gefinancierd door bijdragen, zoals de RSZ bijdragen op het loon, staatstoelagen en alternatieve financiering uit onder andere de BTW, accijnzen en roerende voorheffing.

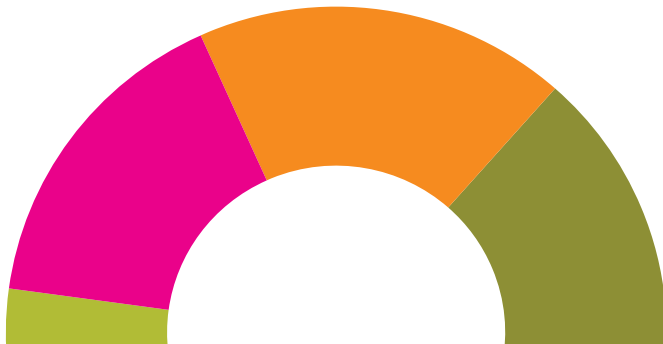
2. DE BEVOEGDE INSTELLINGEN

Het beheer van de ontvangsten, de vaststelling van de socialezekerheidsrechten van personen en de uitbetaling van de uitkeringen gebeurt door een groot aantal verschillende gespecialiseerde instellingen.

In eerste instantie zijn er de openbare instellingen van de sociale zekerheid (OISZ). Dit zijn de parastatale instellingen die paritair beheerd worden door de sociale partners (werknemers- en werkgeversorganisaties). Ze zijn bevoegd voor één of soms meerdere takken van een specifiek stelsel en/of het beheer van de ontvangsten van dit stelsel. Ze worden ook centrale instellingen genoemd, als onderscheid met andere instellingen die primaire instellingen worden genoemd en die voor bepaalde takken de uitbetaling van de sociale uitkeringen doen. De mutualiteiten, de vakbonden en kinderbijslagkassen zijn voorbeelden van dergelijke primaire instellingen.

Het stelsel van de sociale bijstand wordt beheerd door de FOD Sociale zekerheid voor wat betreft de uitkeringen voor personen met een handicap, de POD Maatschappelijke Integratie voor de integratietegemoetkoming en sociale hulp, de RVP voor de IGO en de RKW voor de gewaarborgde kinderbijslag.

In het stelsel van de vastbenoemde ambtenaren worden de pensioenen uitbetaald door de pensioendienst van de openbare sector (PDOS)

Belangrijkste stelsels	Belangrijkste takken	Centrale instellingen	Primaire instellingen	Belangrijkste financieringsbronnen	
Werknemers	Geneeskundige verzorging	RIZIV (HVKZ voor de zeevarenden)	De mutualiteiten of de HZIV	Bijdragen, staatssteun en alternatieve financiering, globaal beheerd door de RSZ	
	Uitkeringen	RIZIV (HVKZ voor de zeevarenden)	De mutualiteiten of de HZIV		
	Pensioenen	RVP	-		
	Gezinsbijslagen	RKW	De kinderbijslagkassen		
	Beroepsziekten	FBZ	-		
	Werkloosheid, brugpensioenen en tijdkrediet	RVA (HVKZ voor de zeevarenden)	De vakbonden of de HVW		
	Arbeidsongevallen (ten laste van de sociale zekerheid : reorganisatie)	FAO	-		
	Arbeidsongevallen (in kapitalisatie)	Het FAO of private verzekeringen	-		Premies geïnd door de verzekeringsoverheidsinstellingen of het FAO
	Fonds voor Collectieve Uitrusting en Diensten	RKW	-		Bijdragen geïnd door de RSZ en RSZPPO
	Fonds voor de Sluiting van Ondernemingen	RVA	-		Bijdragen geïnd door de RSZ
	PWA, Betaald educatief verlof, Werkgelegenheidsprogramma's	RVA	-		Toewijzing van middelen van de RSZ globaal beheerd of specifieke bijdragen en/of specifieke alternatieve financiering
	Fondsen voor bestaanszekerheid	-	Fondsen voor bestaanszekerheid		Bijdragen geïnd door de RSZ
Jaarlijkse vakantie (arbeiders)	RJV	De kassen voor jaarlijkse vakantie	Bijdragen geïnd door de RSZ		

Belangrijkste stelsels	Belangrijkste takken	Centrale instellingen	Primaire instellingen	Belangrijkste financieringsbronnen
Zelfstandigen	Geneeskundige verzorging	RIZIV	De mutualiteiten of de HZIV	Bijdragen, staats-toelage en alternatieve financiering, globaal beheerd door het RSVZ
	Uitkeringen	RIZIV	De mutualiteiten of de HZIV	
	Pensioenen	RSVZ en RVP	-	
	Gezinsbijslagen	RSVZ	Sociale verzekeringsfondsen	
	Faillissement	RSVZ	Sociale verzekeringsfondsen	
	Geneeskundige verzorging	RIZIV	De mutualiteiten of de HZIV	
Vastbenoemde ambtenaren	Uitkeringen	-	-	Ten laste van de administratie
	Pensioenen	PDOS	-	Ten laste van de administratie
	Gezinsbijslagen	CDVU, RKW, RSZPPO	-	Ten laste van de administratie
	Arbeidsongevallen en beroepsziekten	-	-	Ten laste van de administratie
	Geneeskundige verzorging	DOSZ	-	
	Uitkeringen	DOSZ	-	Bijdragen overgedragen naar de DOSZ en een staats-toelage om het evenwicht te garanderen
Overzeese Belgen	Pensioenen	DOSZ	-	
	Arbeidsongevallen en beroepsziekten	DOSZ	-	
	IGO	RVP	-	Begroting van de FOD Sociale zekerheid
	Gezinsbijslagen	RKW	-	Gefinancierd door het RSZ - globaal beheer
	Uitkeringen voor personen met een handicap	FOD Sociale zekerheid	-	Begroting van de FOD Sociale zekerheid
	Sociale integratie en sociale hulp	POD Maatschappelijke integratie	OCMW	Begroting van de POD Maatschappelijke integratie
Sociale bijstand				

WOORDENLIJST

FEDERALE INSTELLINGEN VAN DE SOCIALE ZEKERHEID DIE IN DE BROCHURE VERMELD WORDEN

ADSEI	Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (dienst van de FOD Economie, vroeger het NIS: Nationaal Instituut voor de Statistiek)
CDVU	Centrale Dienst der Vaste Uitgaven, een dienst van de FOD Financiën
DOSZ	Dienst voor de Overzeese Sociale Zekerheid
FAO	Fonds voor Arbeidsongevallen
FBZ	Fonds voor de Beroepsziekten
FCUD	Fonds voor Collectieve Uitrusting en Diensten
HVKZ	Hulp- en Voorzorgskas voor Zeevarenden
HVV	Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen
HZIV	Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
PDOS	Pensioendienst voor de Overheidssector
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RKW	Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers
RSVZ	Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RSZPPO	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
RVP	Rijksdienst voor Pensioenen

TERMEN

ACTIVA	(Ook win-win programma genoemd) Plan die als doel heeft werklozen in het arbeidscircuit te begeleiden door een gedeeltelijke vrijstelling van werkgeversbijdragen toe te kennen
FOD	Federale Overheidsdienst (vroeger ministerie)
IGO	Inkomensgarantie voor ouderen, een uitkering voor ouderen die geen of niet voldoende pensioenrechten hebben opgebouwd (dit is de opvolger van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden)
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
P(A)O	Primaire (arbeids)ongeschiktheid: het eerste jaar van ziekte waarin iemand omwille van lichamelijke ongeschiktheid (bvb. ziekte) een uitkering ontvangt
POD	Programmatrische Overheidsdienst (vroeger ministerie)
PWA	Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap
SINE	“Sociale Inschakelingseconomie”: maatregel waarbij moeilijk te plaatsen werklozen met RSZ-bijdrageverminderingen en een loonkosttoelage tewerkgesteld kunnen worden in beschutte werkplaatsen of overheidsdiensten

© 2013

FOD Sociale Zekerheid

Administratief Centrum Kruidtuin
Finance Tower
Kruidtuinlaan 50, bus 115
1000 Brussel
www.socialsecurity.fgov.be
dg-soc@minsoc.fed.be

Verantwoordelijke uitgever

Jan Bertels

Eindredactie

Tom De Spiegelaere

Opmaak

Dienst Communicatie

D/2013/10.770/6